

HET GEHEIM VAN DE NAR

Volwassenen voor kinderen

door

ANKIE PIJPERS-MEISTERS

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
Tel: 072 - 5 11 24 07
Fax: 072 - 5 15 53 66
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET GEHEIM VAN DE NAR** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ANKIE PIJPERS-MEISTERS** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2012 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **9** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Nar

Knecht/Speler

Meisje/Marie/Jonkvrouw

Leenman

Waardin

Groothertogin

Edelman

Betsie (dochter waardin)

Clara (dochter waardin)

DECOR:

Een middeleeuwse herberg. Achteraan staat een eenvoudige houten bar met daarachter twee open kasten met schappen, waarop kruiken, flessen, aardewerk enz. staan opgesteld. Tussen de kasten hangt een gordijn, waardoor spelers achter de coulissen kunnen verdwijnen.

Voor de bar staat een grotere houten tafel met stoelen eromheen en een of twee kleinere zitjes.

Links is de in- en uitgang van de herberg.

De waardin staat achter de bar, een van haar dochters is de vloer aan het vegen, de andere dochter is met de tafels bezig.

De nar verschijnt en loopt naar voren, richting publiek.

Nar: Aha jullie zijn dus allemaal gekomen...dat is mooi, dat is heel mooi! Kijk ik ben een hofnar....Nu zie ik jullie denken, aha, een hofnar, dat is er eentje die wordt opgeroepen als de koning zich verveelt en dan wat gekke bekken trekt en op zijn handen loopt...Nou goed...dat doe ik dan ook wel eens, maar meestal wordt ik gevraagd om een mooi verhaal te vertellen, want in de tijd waarin ik leef waren er nog geen televisies of andere apparaten die de verveling weg namen.

Vandaag ben ik opgeroepen geworden om ook jullie een verhaal te vertellen.

In eerste instantie dacht ik: belachelijk een verhaal vertellen aan jongelui uit de 21ste eeuw?...die hebben televisie, cd spelers en computers thuis, die vervelen zich toch nooit...?

Maar het schijnt dus dat door al die moderne apparaten jullie helemaal niet meer weten wat een verhaal is...en het is nog wel zo simpel vandaag de dag...je neemt een boek en gaat zitten lezen, voor een verhaal heb je tegenwoordig geen hofnar meer nodig...althans dat dacht ik.

En ik vind het nog best moeilijk ook, om een verhaal dat zich in mijn wereld afspeelt aan jongelui te vertellen die in een hele andere wereld leven.

Hierachter, in deze herberg, is mijn wereld.....de wereld van de late middeleeuwen. Daar kom ik vandaan...als hofnar van een koning die ontzettend streng is voor zijn onderdanen....onderdanen....uuuhhhmm...volk....burgers....

Wacht, daar komt er eentje... *(een speler verkleed in een middeleeuws kostuum komt de herberg binnenlopen. Hij gaat in de herberg zitten op een eenvoudige plek, die nog snel even door een van de dochters wordt gekuist. De waardin komt hem non-verbaal vragen wat ze voor hem kan doen)*

Kijk, zo'n middeleeuwse onderdaan...of...burger is niks meer of minder dan iemand die net als jullie in een leuk maar eenvoudig huisje woont met een tafel, een stoel en een bed en zich netjes aan de regels houdt welke de koning voorschrijft. Net als jullie is hij ook een onderdaan. Hij krijgt dan ook een gewone en eenvoudige behandeling in de herberg. Wacht, ik ga even naar hem toe... *(de*

nar loopt ook zagezegd de herberg naar binnen, groet de waardin en gaat op een afstandje van de speler zitten)

Nar: (*pesterig*) Zo, eenvoudige onderdaan. Jij bent er vroeg bij vandaag!

Speler: Eeehhhh....mag ik even?

Nar: Oh leuk, de onderdaan wilt wat zeggen....! Ga gerust je gang...het publiek is van jou..! (*geeft knipoog aan publiek*)

Speler: Ik weet niet wat je allemaal voor onzin aan het verzinnen bent, maar ik heb geen leuk huisje met een tafel, een stoel en een bed...!

Nar: (*lacht*) Dat meen je toch niet serieus hè? Heb ik hier met een zwerver van doen?

Speler: Hé mag ik even....?

Nar: Nou ik heb eigenlijk niet zoveel zin om een zwerver aan het woord te laten....

Speler: (*Kijkt dreigend naar de nar, waardoor deze gebaart dat hij mag spreken*) Ik ben een boerenknecht die van 's morgens vroeg bij zonsopgang tot s'avonds laat bij zonsondergang, dag in dag uit me kapot werk tegen kost en inwoning op een boerenbedrijf.

Nar: Tegen kost en inwoning?

Speler: Juist, ik werk en krijg er eten en een strooien zak om op te slapen voor terug.

Nar : Jeetje, dan zou ik nog liever zwerver willen zijn...en je krijgt er verder niet voor betaalt?

Speler: Nog geen halve duit!

Nar: Nou, nou wel een hele arme burger, maar ach als je maar gelukkig bent...toch...?? (*Nar kijkt bedenkelijk richting publiek. Vervolgens komt een adellijk jong meisje ten tonele en zoekt een geschikt plekje. Ze neemt plaats aan dezelfde tafel als de boerenknecht. De nar zit nu tussen de knecht en het meisje in. De knecht en het meisje kijken verbaasd op en dan naar elkaar. Ze worden verlegen van elkaars aanwezigheid en beginnen nogal verliefd op elkaar te worden. Ze proberen stiekem toenadering tot elkaar te zoeken*) Hola, hola, wat gebeurt hier? Juffie, dat is een arme boerenknecht, en u komt van een rijke adellijke familie. Dat zie ik zo aan uw kleding, maar ook aan uw uiterlijk. Hij wast zich ergens in een sloot....misschien maar één keer per week...(ruikt richting de knecht) zo te ruiken althans...en gij wast u dagelijks in een bad dat door de dienstmeid voor u is klaargemaakt. Hij werkt zich kapot en blijft arm. Gij kunt de hele dag op uw mooie, maar luie reet zitten...

Meisje: ZEG....!! *(kijkt boos naar de Nar, en dan weer verliefd naar de knecht)*

Nar: Sorry, u kunt de hele dag op uw adellijke achterwerk zitten en blijft uw leven lang rijk! *(de nar kijkt naar de knecht en naar het meisje, ziet dat ze elkaars handen vasthouden en komt meteen tussen beide)*

Nar: Oh nee, als jullie dat maar uit jullie hoofd halen!! Een arme sloeber zal nooit trouwen met een rijke edele dame. Jullie zijn niet voor elkaar bestemd!

Knecht: Maar bij mij is het liefde op het eerste gezicht..!

Meisje: Bij mij ook....! *(zucht lang)*

Nar: Liefde?? Dat bestaat niet in onze tijd...je trouwt met iemand van je eigen stand...*(naar meisje)* En dat is dus niet met een boerenknecht!

Meisje: Het is waar, ik... eh.. moest maar eens gaan. *(loopt de herberg uit, maar laat bewust een zakdoek vallen, zonder om te kijken loopt ze door. De knecht ziet dat, raapt de zakdoek op, ruikt er aan en zwijmelt achter het meisje aan. De leenman komt met veel bombarie binnen)*

Nar: *(schermt met hand de mond af, fluistert hardop naar publiek)* Kijk dit is een leenman...hij lijkt nogal belangrijk, maar in werkelijkheid moet ook hij, net als de onderdanen, alles doen wat de edelman of edelvrouw waar hij voor werkt, hem beveelt. Zo'n edelman of edelvrouw pikt natuurlijk wel de minst aardige onderdaan uit om voor hem te werken, want een leenman mag geen vriendelijk karakter hebben.

Leenman: Wat moet dat? Heb je het tegen mij, jij lelijk persoon?

Nar: *(naar publiek)* Zie je, ik hoef eigenlijk niets uit te leggen, hij laat het zelf al duidelijk zien dat ie niet aardig is.

Leenman: Nou, wat moet je van me?

Nar: Ik..eh, tja, hoe zal ik het zeggen, euh tja..?.

Leenman: *(naar de nar)* Nou... nog nooit een leenman gezien dan? Aha! Wie nog nooit een leenman gezien heeft, heeft dus nog nooit belastingen betaalt, of ben je zo dom dat je niet eens weet wat een leenman is?

Waardin: Ho..ho..rustig aan zo op de vroege morgen...ik ken het niet gebruiken dat er hier iemand zich boos gaat maken...stel je voor zeg...een vechtpartij in de herberg

Leenman: Zeg, wijf, jij weet toch wel wat een leenman is, he? Kijk de koning die de baas is van een groot land, deelt zijn land op in allemaal kleine stukjes land waar edellieden de baas van zijn. Graven of Gravinnen, Hertogen of Hertoginnen. Zo heb jij ook ooit

dit lapje grond gekregen voor deze herberg. En net als de boeren belasting dienen te betalen in de vorm van graan, vee of gewassen, zul jij ook je bijdrage dienen af te staan!

Nou zie ik je kijken...Jaha, de edele vrouwe heeft mij aangesteld om de belastingen te innen van dat stukje land dat zij van de koning gekregen heeft....Dus in feite ben ik aangesteld en in dienst van de koning. Weliswaar indirect, maar toch! Let dus maar wat beter op je woorden, vrouwtje! Als mijn bazin de hertogin hier zou binnenkomen, heb je de poppen aan het dansen, hoor, als ze er achter komt hoe ik hier behandeld wordt. *(intussen verschijnt de hertogin in de herberg, de leenman heeft dit niet in de gaten, maar de waardin en haar dochters maken een buiging voor haar)*

Hertogin: Voordat je verder leutert...Ik ben niet zomaar een hertogin, ik ben een groothertogin. *(dan tegen de waardin)* En ja, een groothertogin is een vorstelijke titel lager dan die van koning maar hoger dan die van hertog, prins of graaf. Ik ben een regerend groothertogin met het predikaat Koninklijke Hoogheid !

Leenman: *(mompelt)* Zegt ze dat ik leuter, moet je haar eens horen met d'r dure woorden.

Hertogin: Zei je wat?

Leenman: euh.... Ik had het tegen de waardin. Hoorde je me niet? Wijn!

Hertogin:Zeg, Leenman, hoe is je ronde verlopen tot nu toe? Ik neem aan, dat je de nodige belastingen bij de burgers hebt verzameld, vee, groenten, granen, neem ik aan?

Leenman: Let op Hoogheid, kunt u met eigen ogen zien hoe ik te werk ga. *(naar waardin)* Waardin, mij is ter oren gekomen dat jij nog geen belastingen hebt betaald...hoe zit dat?

Hertogin: Denk je nu echt dat ik hier mijn tijd aan ga verdoen? Zorg maar dat ze betaald. *(tot de nar)* Zeg, jongeman, wil jij intussen mij een dienst bewijzen en mijn paard, dat hier gestald is, in orde maken om te berijden?

Nar: *(overdreven hoffelijk)* Zeker, zeker, Uwe Hoogheid. *(Beiden af)*

Waardin: Vergeef het me weledele leenman, mijn man de waard is gestorven en mijn kinderen zijn zo kwetsbaar en ik heb al niet zoveel om van te leven.

Leenman: Je hebt niet zoveel...? Lieg niet! Ik heb buiten een varken op je erf zien lopen, en je kelder staat vol wijn, bier en mede. Je hebt meer dan genoeg!

Waardin: Ik zal er de komende winter mijn kinderen van te eten moeten geven, dat begrijpt u toch wel? Heb medelij...!

Leenman:Goed ik zal over mijn hart wrijven...ik neem alleen dat

varken ...

Waardin: Maar zonder dat varken zullen we de winter niet overleven... We zullen omkomen van de honger....

Leenman: Ook nog klagen...? Niet tevreden met mijn voorstel... Goed dan neem ik ook nog de florijnen!!

Waardin: Het varken en de florijnen..? Dit kunt u niet menen leenman...!

Leenman: Je mag me dankbaar zijn waardin! Ik kom binnenkort terug en dan zorg je dat het varken en het geld klaarstaan om in beslag genomen te worden, of er volgt een zware straf voor het weigeren van het betalen van de belastingen. En doe er ook nog maar een kip bij! *(neemt een kippenpoot van een dienblad, gaat zitten en eet. Dan komt het meisje weer binnen, kijkt in het rond)*

Meisje/jonkvrouw: Waar is ie nu...? Je weet wel. die jongen die net nog naast me stond... heeft u hem nog gezien?

Waardin: Maar lieve jonkvrouw, ben je verdwaald?

Jonkvrouw: Oh nee, oh nee, ik ben zojuist bij mijn moeder moeten komen, en nu ben ik helemaal van slag!

Nar: *(die vlak na het meisje is binnen gekomen)* Och gut, wat is er gebeurd dan?

Jonkvrouw: Zij heeft me uitgehuwelijkt aan een Pruisische edelman...! *(huilt)* Ik moet trouwen van mijn moeder...!

Nar: Een Pruisische edelman... dat klinkt niet goed.... *(naar publiek)* dat klinkt helemaal niet goed...!

Jonkvrouw: Ik heb hem vorig jaar gezien en alleen al van zijn gezicht lopen me de rillingen over mijn rug.

Nar: Zo erg??

Jonkvrouw: Nog erger...! *(huilt, Betsie en Clara troosten haar)* Hij is wel 20 jaar ouder dan ik, het lijkt wel een oude opa!

Waardin: En nu..?

Jonkvrouw: Over een maand komt ie me halen, dan trouw ik in het Pruisische land en zal ik zijn vrouw worden. Ik zal Pruisische kinderen krijgen en nooit meer terug kunnen keren naar mijn geboorteland! *(huilt tranen met tuiten, Betsie haalt een teiltje, Clara een natte doek, veegt haar tranen en samen wringen ze de doek uit in de teil)*

Nar: Oei, nou heb ik me toch vergist zeg... niet alle mensen van adel hebben een goed leventje... zo zie je maar, rijkdom alleen maakt niet gelukkig!

Jonkvrouw: *(klampt zich vast aan de nar)* Kunnen jullie dan niet helpen... ik zal nog sterven van verdriet!

Nar: Maar lieve kind, ik ben maar een gewone nar

Waardin: En wij zijn maar gewone mensen

Nar: Jouw moeder heeft het beste met je voor hoor!

Jonkvrouw: Het beste met mij voor? Als zij mij laat trouwen met zo'n griezel?

Nar: Maar die griezel is rijk en dat is heel belangrijk ...Toch?

Jonkvrouw: Voor mijn moeder is dat heel belangrijk, niet voor mij!!

Nar: Kom droog je tranen, ik breng je terug naar huis. Ik zal eens proberen om met je moeder te praten..

Jonkvrouw: Oh lieve nar, als je dat voor me wilt doen... *(klampt zich hulpeloos aan de nar vast)* Zeg haar dat ik nog liever dood ben dan dat ik trouw met die oude Pruis!

Nar: Ik kan het proberen, als je daar dan een beetje rustiger van wordt.

Jonkvrouw: *(snikt nog een beetje door)* Ik heb in ieder geval weer een beetje hoop. *(de nar en de jonkvrouw gaan af. De knecht verschijnt weer ten tonele)*

Knecht: Is... eh, is ze er niet?

Betsie: O, het is vreselijk!

Knecht: Wat is vreselijk?

Clara: De jonkvrouw, kijk hier, haar tranen *(plenst in het teiltje)*

Knecht: Maar, wat is...

Betsie: Haar moeder gebied haar te trouwen.

Clara: Met een of andere rijke stinkerd uit Pruisen.

Knecht: Wat? Hoor ik dat goed? Het meisje waar ik smoorverliefd op ben moet trouwen met een of andere rijke stinkerd uit het Pruisische land! Dit kan ik niet laten gebeuren...Hoe verdrietig moet ze wel niet zijn? Ze wilt helemaal niet trouwen met die edelman, maar ze moet zeker van d'r moeder... *(zucht)* Omdat ie rijk is...Ik moet dat huwelijk tegen houden, maar hoe?? *(de nar komt weer tevoorschijn)*

Nar: Jij weer hier? Ben je iets verloren of zo?

Knecht: O ja, ik ben geloof ik de liefde van mijn leven verloren...!

Nar: De liefde van je leven verloren??

Knecht: Aan een rijke edelman uit het Pruisische land.

Nar: Hè?? *(kijkt verbaasd voor zich en dan naar de knecht)* hoe weet jij dat nou?

Knecht: *(wijst op Clara en Betsie)* Ik kon haar buiten niet meer vinden en hoopte haar hier weer te zien...toen heb ik alles gehoord.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto